Proletari din toate țările uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fiți gata!

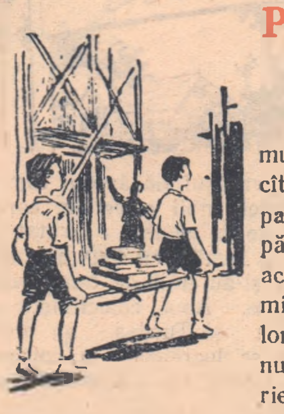
Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

nr. 49 (505) ★ sîmbătă 16 iunie 1956 ★ 4 pagini 15 bani.

In cinstea Congresului U.T.M.

Pentru școala noastră

In planul nostru de muncă sînt trecute și cîteva acțiuni de folos patriotic. Impreună cu părinții noștri noi dăm acum ajutor la terminarea construcției celor două clase, a unui culoar și a cancelariei școlii noastre.

Ne-am împărțit pe echipe și am început lucrul. Am dat meșterilor cărămidă la mînă, mortar, țiglă. Am bătătorit și nivelat pămîntul din interior și, zilele acestea, așteptăm să se așeze podeaua.

Am lucrat cu drag pentru sporirea spațiului în școala noastră.

Pionierii unit. nr. 17
satul Dorobanțu
com. N. Bălcescu
reg. Constanța

Răspundem cu bucurie chemării

Răspundem cu bucurie chemării la întrecere pionierilor din comuna Curcani, raionul Oltenița, care și-au propus să crească viermi de mătase din 10 gr. de sămînță.

Din cauza gerului din lunile februarie și martie, aproape toți duzii din regiunea noastră au înghețat. Cu toate acestea, noi ne-am propus să creștem viermi de mătase din 20 gr. Ne-am organizat în grupe și rupem frunze de bună calitate din duzii tineri care au rezistat la ger. Noi vrem ca viermii de mătase să fie hrăniți la timp și bine, să crească în perfectă curățenie, astfel ca rezultatele să fie cele mai frumoase, adică să obținem cel puțin 40 kg. gogoși și toate de calitatea I.

Pentru că cei mai mari sîntem în examene în această perioadă, frunzele de dud sînt culese de școlarii din clasele I-III.

Această muncă pionierii și școlarii o fac cu mult drag în cinstea celui de al II-lea Congres al Uniunii Tineretului Muncitor.

Colectivul de conducere
al unit. de pionieri nr. 21
Școala romînă de 7 ani
comuna Ciacova, raionul Deta

Pe aleea pionierilor

Nu de mult am terminat de plantat cei 300 de puieți de salcîm pe care ni i-a dat Sfatul popular. Drumul ce duce de la Sfatul popular, pe lîngă școală, spre Căminul Cultural, acum este străjuit de puieții sădiți de pionierii unității noastre.

Am format o adevărată alee a pionierilor, pe care ne plimbăm adesea în timpul liber.

Ne-am propus ca în cinstea Congresului U.T.M. să facem comuna noastră mai frumoasă.

Olimpia JUVESCHI
Instructoare superioară
comuna
Mitocul-Dragomirnei
regiunea Suceava

★ ★ ★

PAVEL ERDÖSI

Fetiță învățînd la istorie

★ ★ ★

O mamă fericită

Prin urmare, Constanța s-a instalat temeinic în hambar. Cloșca păzea ouăle, iar Constanța păzea cloșca. Din cînd în cînd mai schimbau cîte o vorbă, două, fiecare pe limba lui

— Clonc, clonc, făcea cloșca.

— Taci, bătrînico, taci, ai răbdare — o îndemna fetița. Apoi deschidea manualul și învăța pentru a doua zi, în timp ce cloșca picotea toropită de somn. Ce vreți, Constanța ardea de nerăbdare să-și vadă puișorii și ar fi stat toată ziulica lîngă cloșcă, dacă n-ar fi fost și alte treburi.

Uneori cloșca ieșea la plimbare să se mai răcorească și să ciugulească, așa, fără chef, cîte ceva.

Dacă se întîmpla ca fetița să fie acasă și cloștii să-i ardă de prea multă plimbare, Constanța o lua la zor:

— Gata, ajunge. Inapoi la cuibar! După ce-or ieși puii, ai să te tot plimbi.

Și, într-o bună dimineață, cînd, înainte de a pleca la școală, Constanța dădu prin hambar, ouăle erau mai toate sparte și o sumedenie de căpșoare galbene, cu ochii ca niște mărgele, priveau în jur cu mirare.

Pe la ora prînzului, Constanța găsi toți puii în grădină, împingîndu-se unul pe altul, împiedicîndu-se, căzînd... Cîte unul, rătăcit în pădurea de ceapă verde, speriat că nu mai iese la liman, făcea un scandal nemaipomenit, pînă cînd reușea să ajungă sub aripile ocrotitoare ale cloștii, fericita mamă a 30 de copii, care mai de care mai arătos.

...Și, tot luîndu-mă cu vorba, am uitat să vă spun cine-i Constanța, ce-i cu puișorii și multe altele.

Stamate Constanța este elevă în clasa a VII-a a școlii din comuna Rasova și, după cum ați putut constata, pasionată crescătoare de păsări. Oricum, nu-i lucru de glumă să obții dintr-odată 30 de pui. Asta a cerut multă grijă și atenție. De altfel, ea nu e singura din unitate care se ocupă cu asemenea treburi. In această primăvară, pionierii din Rasova au crescut peste 1200 pui de găină, 350 de pui de curcă, boboci de gîscă, de rață etc. Toate acestea s-au făcut din inițiativa colectivului de conducere al unității de pionieri.

Așa că, dacă mîine, poimîine, veți auzi despre niște vestiți crescători de păsări din Rasova, să nu vă mirați. E firesc să se întîmple așa, în urma celor arătate aci.

A. WEISS

LA PESCUIT

Incă nu in toate școlile s-au terminat examenele, dar copiii se și simt ca în toiul verii. E drept, taberele nu s-au deschis încă și nici excursiile nu s-au pornit, dar vacanța s-a și apucat să născocească tot felul de distracții care mai de care mai plăcute.

Așa, de pildă, băiatul pe care-l vedeți în fotografie s-a sculat de dimineață oarecum cam încurcat.

— Ce-aș putea face astăzi? — s-a întrebat el. Nu cumva am să mă plictisesc?

— Nici decum, i-a șoptit vacanța. Ia-ți undița și pornește-o spre g[illegible]lă.

— Și-o să fie plăcut?

— Incearcă! — i-a mai zis vacanța.

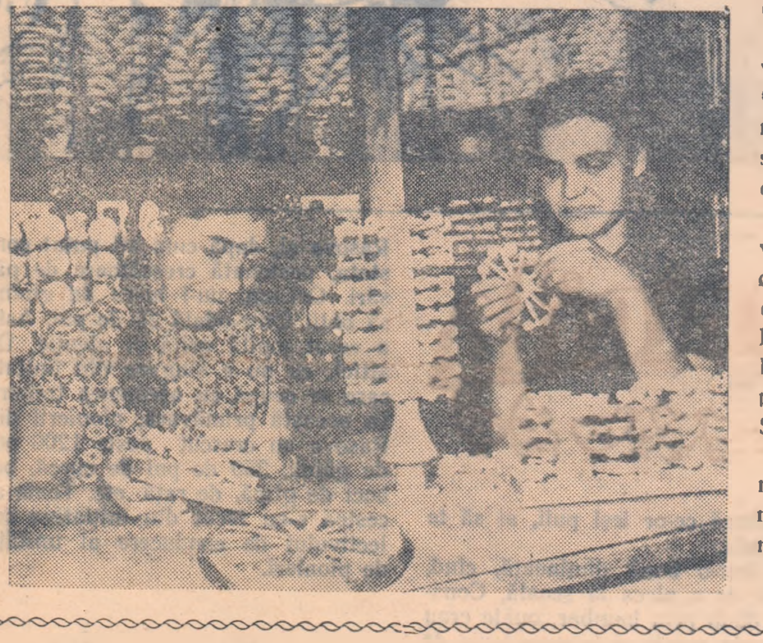
Și băiatul a încercat. După cît se vede, nu s-ar putea spune că nu-i place.

În cinstea Congresului U.T.M.

Printre tinerii metalurgiști din Sinaia

Acolo unde lanțul munților Bucegi devine mai mîndru, iar șoseaua se deapănă pe deasupra prăpăstiilor, întovărășită adesea de cîntecul torentelor furioase, începe Sinaia. La marginea ei, își ridică coșurile spre cerul adesea înourat, fabrica metalurgică „I. C. Frimu". Tinerii de aici întîmpină cu bucurie sărbătoarea tinerilor din întreaga țară — al II-lea Congres al U.T.M.-ului — cu fapte vrednice de laudă. Deunăzi, cei de la secția de tineret a sectorului „B" au strîns, prin muncă voluntară, aproape 12.000 kg. fier vechi. Iar utemiștii din cunoscuta brigadă a tov. Căliman Gheorghe lucrează într-o zi cît ar trebui să producă în două zile. Flăcăii din această brigadă și-au îndeplinit angajamentele luate în întrecere, și au ajuns să lucreze în contul ultimelor luni ale anului 1960. Tot în aceste zile utemistul Ion Podaru din sectorul sculărie a ținut să cinstească și el, așa cum se cuvine, al II-lea Congres al U.T.M.-ului. Așa s-a făcut că Podaru, îngrijindu-se cum să scurteze timpul de lucru la mașina sa de frezat, a făcut o inovație care înlocuiește trei operații printr-una singură. Timpul de lucru la piesele pe care le lucrează el a fost redus la mai puțin de jumătate.

In prima noastră fotografie vi-l prezentăm pe lăcătușul Gh. Albu la mașina de găurit, mulțumit că azi și-a îndeplinit și el angajamentele luate în cinstea Congresului.

In a doua fotografie puteți vedea cum verificatoarea Crăciun Victoria cercetează modelele de ceară pe care le-a lucrat presatoarea Simion Domnica din turnătoria de precizie a uzinei „I. C. Frimu" Sinaia.

Tinerii din uzină ne-au promis că în curînd vor face cunoscut „Scînteii pionierului" noile lor realizări.

S. BALTAG

Luna aprilie, din anul acesta, a avut puține zile frumoase, dar sîmbăta aceea se nimerise să fie tocmai dintre acestea. Cerul era atît de limpede încît doar cu oglinda unui lac liniștit de munte mai putea fi asemuit.

Deobicei, în asemenea zile, satul e plin de multă zarvă. Carele se duc și vin, ulițele se umplu

de vite scoase la păscut; cît despre treabă, e pînă peste cap. Dar parcă niciodată n-a fost atît de mult de lucru în Mărtinești ca în sîmbăta aceea. In curtea largă a unei case trebăluiau zeci de oameni. Unii reparau grajdurile, alții pietruiau curtea. Cîțiva dintre ei așezau la poartă o tablă mare pe care scria: Gospodăria Agricolă Colectivă „9 Mai" — comuna Mărtinești.

In ziua aceea s-au făcut ultimele pregătiri în vederea inaugurării gospodăriei colective din satul nostru.

A doua zi, forfota începu încă din zori. Sosiră, în camioane, colectiviști din Pricaz, Turdaș și Turmaș, precum și un grup de muncitori din oraș. Pe la prînz, a început adunarea de inaugurare a colectivei. Prima dată a vorbit tovarășul Lăzărescu Ion, președintele noii colective, care, în cuvinte frumoase, a arătat cum 35 de familii cu 280 ha. de pămînt și-au unit de bună voie ogoarele. Apoi, colectiviștii din Pricaz și Turdaș au povestit cum se lucrează la colectivele lor, cum au obținut ei recolte mari.

La sfîrșitul adunării, noi, copiii de la școală, am dat o frumoasă serbare cu cîntece, poezii și dansuri. Cred că am cîntat, am recitat și am dansat mai frumos ca oricînd pentru că oamenii ne-au aplaudat îndelung.

După masă, în curtea gospodăriei s-a încins o horă. Din toate părțile răsunau strigături:

„Jocul, cîntecul și cartea,
Au în viață mare rost.
Poți afla din cărți, bădie,
Cum e în gospodărie
Și că munca în comun
Aduce un trai mai bun"

Și din altă parte venea răspuns:

„Munca merge mai cu spor
Pe ogorul tuturor"

Abia, seara tîrziu s-a terminat serbarea. La despărțire, oamenii nu s-au mai salutat cu vechiul „bună seara" ci cu cuvinte ca acestea:

— Acum, avem și la Mărtinești colectivă!

Viorel BILDEA
cl. VII-a
comuna Mărtinești
raionul Orăștie
reg. Hunedoara

Bine-ar fi!

Bine-ar fi să fiu la mare,
Să mă legene un val,
Să m-avînt în depărtare,
Sau să mă prăjesc pe mal.

Bine-ar fi să fiu la munte,
Și să țiu drumeagul drept.
Deci, potecile mărunte,
Să le iau pe toate-n piept.

Bine-ar fi într-o pădure
Să mă-nfund, să string și flori,
Să adun alune, mure,
De cu seară pînă-n zori.

Bine-ar fi să fiu la țară,
La mătușa, cînd e cald.
Să mănînc întreaga vară
Mere dulci și să mă scald.

Bine-ar fi să fiu acasă
Și să dorm neîncetat.
Dimineața, după masă,
Că prea mult am de învățat.

— Mult mai bine-ar fi, Ilie,
Dacă n-ai fi corigent,
Că-ți explic la geometrie,
Dar nu ești deloc atent.

Gabriel TEODORESCU

Un măreț monument al naturii

La vreo douăzeci de kilometri spre vest de orașul Stalin din R. P. Bulgaria, în regiunea dunelor, pe o lungime de 10 km și o lățime de 2-4 km stau înșirați ciudați stîlpi de piatră, bătuți parcă în nisip. Datorită lor, regiunea a primit numele de „Pietrele sparte".

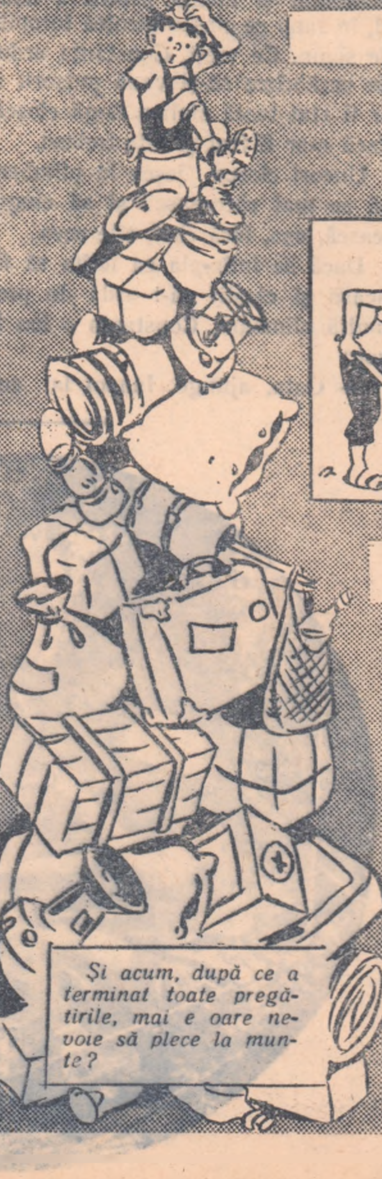
Stîlpii, de o formă cilindrică destul de regulată, au înălțimi de aproape cinci metri, iar diametrul de la 50 cm. la 1 m. și jumătate. Se întîlnesc și unii de 2-3 m. grosime. Dar lucrul cel mai interesant e că cei mai mulți dintre ei sînt goi pe dinăuntru. Adeseori, golurile acestea sînt despărțite în două părți.

Cercetările oamenilor de știință au stabilit că stîlpii aceștia s-au format în straturile sedimentate pe fundul uneia din precursoarele Mării Negre, Marea Terțiară. După ridicarea scoarței pămîntești, marea s-a retras și straturile sedimentate de pe fundul său au format uscatul.

Stratul superior era calcaros, sub el se afla un strat gros de nisip, iar și mai adînc un strat de marnă.

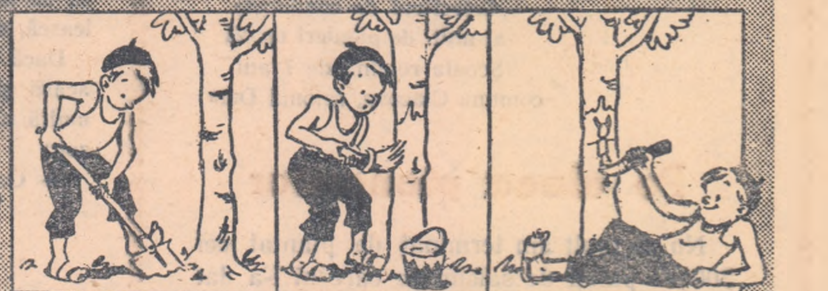
Apele fluviale ce se infiltrau prin stratul calcaros superior au dizolvat o parte din calcar. In drumul său prin stratul de nisip, calcarul se sedimenta și se suda firele de nisip în jurul canalului, prin care apa se scurgea în jos. Astfel, în stratul nisipos afînat s-au format stîlpi de piatră goi pe dinăuntru. Cu timpul, stratul superior calcaros a fost spălat definitiv de apa fluvială, iar nisipul de sub acesta, risipit de vînt. Stîlpii de piatră goi pe dinăuntru au rămas, înălțîndu-se deasupra locului pustiu. Desigur că pînă astăzi nu s-au putut păstra în întregime aceste coloane. Multe din ele au fost distruse de intemperiile vremii. „Pietrele sparte" rămîn însă un măreț monument al naturii, la care, în fiecare an, vin mii de turiști ca să-l admire.

Vacanța face haz

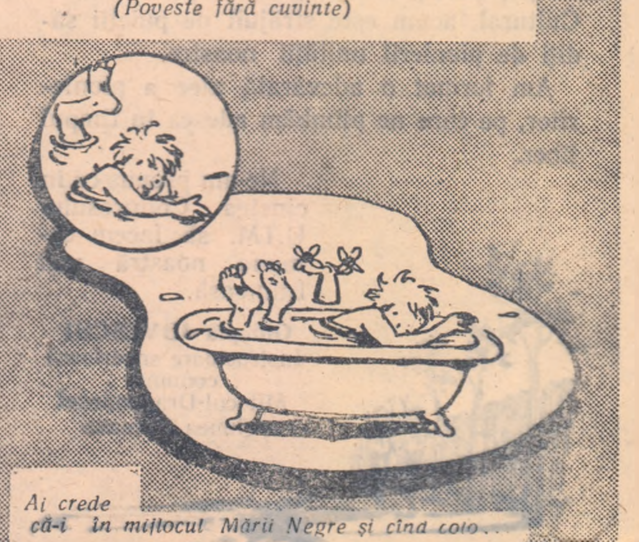

Și acum, după ce a terminat toate pregătirile, mai e oare nevoie să plece la munte?

Nică... pomicultor

(Poveste fără cuvinte)

Ai crede că-i în mijlocul Mării Negre și cînd colo...

Numai cu note 5

Doisprezece pionieri din clasa a IV-a B de la Şcoala medie mixtă din Cîmpulung Moldovenesc au obţinut atît în timpul anului şcolar, cît şi la examene numai note 5. Iată pe cîţiva dintre ei: (de la stînga la dreapta) Păduraeanu Marilena, Niga Elvira, Frăţianu Adrian, Dita Kaufman şi Elena Huţu.

Cuvîntul dat

ziua aceea începuse cum nu poate mai prost pentru Lupşica. Se sculase, ca de obicei, tul de devreme, se îmbrăca şi tocmai se pregătea să iasă în stradă, cînd tatăl său îl opri:

— Unde pleci? îl întrebă el o voce care nu prevestea nimic bun pentru Augustin.

— Pe aici!... Pe stradă! — răspunse băiatul, neliniştit. Pînă la 8 e încă vreme destulă.

— Destulă, zici? Da, sigur! Pentru hoinăreală cînd nu e vreme destulă!?

Şi, pufnind de mînie, tatăl se întoarse din nou la pregătirile de plecare. E mecanic de locomotivă şi-i mai toată vremea pe drum. Augustin, rămas locului ca împietrit, urmărea în tăcere mişcările tatălui său.

— Ascultă, băiete! — reluă acesta cînd îşi termină pregătirile. Dacă mai aud o singură dată vreo vorbă rea despre tine, în casă să ştii că nu mai ai ce căuta! Auzi? Eu nu vreau să fiu tatăl unei haimanale!

Şi, trîntind uşa, tatăl o porni cu pas grăbit spre gară.

★

Lupşica Augustin nu e deloc un băiat din aceia care ţin supărarea vreme îndelungată. De cîte ori n-a fost el certat de profesori, scos din clasă pentru că tulbura lecţiile, discutat la adunările pioniereşti! Pentru moment se mîhnea într-adevăr, dar, cum se termina „săpuneala" ora de clasă sau discuţia din adunare, Lupşica devenea iarăşi Lupşica.

Dar, în dimineaţa aceea, Lupşica nu s-a putut el însuşi recunoaşte. N-avea chef de nimic. Din maculatoarele sale n-a ruptă nici măcar o foaie, nici nu s-a scris pe ele un rînd de notiţe. Lupşica mai tulburat lecţiile, dar atent la ele n-a fost. lase în schimb ce anume ise mînia tatălui său. Cum tie, la sfîrşitul fiecărui pătrar tovarăşii profesori se sfătuiesc împreună, pun notele la purtare. Toate au mers bine, dar, cînd s-a ajuns la Lupşica s-au născut discuţii serioase. Unii profesori au arătat că Lupşica nu mai are ce căuta în şcoală. Şi aveau dreptate. Cînd

un băiat tulbură în aşa măsură orele de clasă, învaţă prost şi nici pe ceilalţi nu-i lasă să înveţe cel mai cuminte lucru e să-l îndepărtezi din şcoală. Dirigintele clasei, încă vreo cîţiva profesori şi instructoarea de pionieri au cerut însă ca Lupşica să mai rămînă vreo cîteva săptămîni în şcoală. Şi despre toate acestea dirigintele clasei i-a povestit tatălui său.

Pentru prima oară, în dimineaţa aceea Lupşica îşi dădu seama încotro îl duce propria sa purtare.

— Şi totuşi mai au încă încredere în mine, gîndi el. Voi putea oare să îndreptăţesc această încredere?

— Da, da, voi putea! — spusese el tovarăşei instructoare. Şi, ca să întărească şi mai mult cele spuse, adăugă cu toată convingerea: „Pe cuvîntul meu de onoare, că n-o să mai repet cele întîmplate."

Şi din clipa aceea Lupşica simţi că în el şi-au găsit sălaş două fiinţe. „Uite, Lupşica, ai aici o coajă de pîine. Aruncă-o în capul lui Voicu!" — îl îndemna una din fiinţe. „Ţi-ai dat cuvîntul, Lupşica, că n-ai să mai repeţi!" — îi amintea cealaltă. Lupşica se uita la coajă, dar mîinile îi rămîneau nemişcate.

A trecut aşa o lună. Cele două fiinţe convieţuiau în Lupşica, dar parcă tot mai tare era cea de-a doua. Asta pînă la o lecţie de limba rusă. Nu departe de Lupşica stătea o fată, Ijdelea Camelia, care asculta ca vrăjită cuvintele tovarăşei profesoare. „Trage-i un ghiont", — îl îndemnă prima fiinţă. Şi pînă să-şi rostească îndemnul şi cea de-a doua, mîna lui Lupşica executase primul îndemn.

— De acum tot una e! — îşi zise el. Mi-am călcat cuvîntul dat. În aceeaşi zi, Lupşica povesti întîmplarea tovarăşei instructoare, arătîndu-i că el nu mai e în stare să fie cuminte.

Şi totuşi Lupşica a fost în stare să fie cuminte. Sfîrşitul anului şcolar l-a găsit cu nota 5 la purtare.

Ar fi fost foarte nimerit ca întîmplarea aceasta să aibă un sfîrşit fericit. Din păcate, nu s-a putut întîmpla aşa. Nenumăratele lecţii pierdute în primele pătrare n-au mai putut fi recuperate în întregime de Lupşica Augustin, elev în clasa a VI-a, la Şcoala nr 1 din Satu-Mare. Cu două examene a trebuit să fie amînat pînă în toamnă.

— Nu te amărî, Lupşica, au căutat colegii să-l consoleze. Te ajutăm şi noi în timpul verii.

— Nu-i nevoie, le-a răspuns el. Trebuie să învăţ singur. La toamnă vom fi iarăşi împreună, în aceeaşi clasă. Pe cuvîntul meu de onoare că aşa va fi!

Şi colegii s-au despărţit, convinşi fiind că aşa se va întîmpla, cum le-a spus Lupşica, şi nu altfel. Şi-a dat doar cuvîntul de onoare!

Vasile BIRGĂOANU

...zilele de sărbătoare

...duminică. Pînă la începutul programului ...t două ceasuri, dar bătrînii au şi pornit-o ...şcoală. Aici, într-o sală de clasă mai mare, în fiecare zi de sărbătoare conferinţe, filme, ... Cu asta s-au deprins oamenii. Pentru ei, ... o regulă. Aşa a fost şi în duminica în ...n nimerit în Scobinţi, raionul Hîrlău. Pe ... se desfăşurau, rînd pe rînd, dansuri, cîn... o mică scenetă. Pare un lucru simplu. O ... o poezioară... Dar pentru asta, cîtă ...!...

...început băieţii nici nu voiau să audă de ...a. Pînă la urmă fetele i-au convins. Dar ... cu una cu două. Mai întîi s-au îmbrăcat ...haine de băieţi, ca să-i înlocuiască la jocuri.

— Da' ce, în şcoală nu-s flăcăi?! i-au mustrat bătrînii.

Băieţii s-au ruşinat. Apoi au început să vină la repetiţii. Întîi stăteau deoparte, apoi, unul cîte unul au fost prinşi de farmecul jocului. Cît de uşor se învîrteşte acum Bran Emilia cu un flăcău ca Măriuţa Petru. Şi jocul parcă-i mai cu foc.

Munca pionierilor însă nu se mărgineşte la serbări. Ei ajută la multe alte treburi pe cei vîrstnici: lipesc afişe, şi apoi mai sînt şi bibliotecari harnici care vin pe la casele gospodarilor şi le aduc tot felul de cărţi de literatură şi agrotehnică; pregătesc răsaduri pentru bătrîni. Ce mai, unde-i de lucru mai mult, acolo-s şi pionierii.

Geta COSTIN

„Zorii tinereţii"

UNDE SE VEDE CĂ AM AJUNS UNDE TREBUIA SĂ AJUNG

Am sosit la Gura Humorului cu vreo cîteva zile în urma primăverii. Nu vă miraţi, dragii mei, aşa este, îmi pare că primăvara a venit aici după ce a colindat mai întîi toată ţara. Spun asta pentru că zăresc în juru-mi pomi care abia au înflorit, pentru că în răcoarea văzduhului abia acum se simte parfumul ei crud şi fin. Dar uite, m-am luat cu... gîndurile şi cît p-aci să uit de ce am venit aici.

Iată şcoala. Intru pe poartă cu sfială, ca şi cînd aş fi încă elevă şi aş fi întîrziat la ore. Abia cînd văd înaintea mea o adevărată elevă mă desmeticesc:

— Vreau să vorbesc cu redactorii gazetei „Zorii Tinereţii".

— Luaţi loc şi aşteptaţi, mai e puţin pînă la recreaţie, mă pofteşte ea. Şi, ca să nu vă plictisiţi, poftiţi ultimul număr al gazetei noastre.

Clipele au trecut repede. Şi iată că în jurul meu s-au adunat...

REDACTORII REVISTEI"...

Zorii Tinereţii, organ al şcolii de 7 ani din Gura Humorului care apare încă din toamna anului 1954.

Să ştiţi că nu numai redactorii scriu la gazetă. În şcoală sînt mulţi pionieri şi şcolari talentaţi, dornici să-şi publice articolele, schiţele şi poeziile. Drept să spun, nu-i prea uşor să publici la această gazetă. Nu tot ceea ce se scrie se publică. Întotdeauna autorii sînt rugaţi să-şi citească lucrările într-o şedinţă de redacţie, la care de obicei ia parte şi un profesor. Redacţia face observaţii preţioase în legătură cu cele citite.

În gazeta „Zorii Tinereţii" sînt rubrici foarte interesante, care vorbesc despre munca şi viaţa pionierilor de la Gura Humorului, rubrici cu noutăţi ştiinţifice, aniversări etc. Iată ce fapte cuprinde rubrica „Ştiaţi că... a unui număr de anul trecut: „Ştiaţi că... Elevii Suhan Mihai, Elisei Marin, cl. a VI-a A, Prodan Petru şi Suhan Florin, cînd pleacă de la şcoală, în loc să meargă acasă, devastează grădinile oamenilor?" Rubricile de satiră şi umor nu lipsesc nici ele. Iată o epigramă pe care clasa a VI-a o închină lui Cărăuş:

„Acum e şef de clasă Cărăuş
Şi tot nu vrea disciplinat să fie.
Numai cînd din clasă este dus
Nu are cin' să facă gălăgie.
Răsplata oare cînd are să-i vie?
. . . .
Să nu-l servească clasa cu un duş!"

DESPRE O PREOCUPARE DE SEAMA

Răsfoind gazetele, îmi dau seama că în special în „Zorii Tinereţii" s-a dus o mare campanie pentru strîngerea folclorului. O seamă de şcolari şi pionieri au bătut la uşile celor mai bătrîni humoreni, rugîndu-i a le spune ghicitori, snoave şi cîntece vechi.

Roman Pop le-a povestit legenda văii Bogdăneasa. Cică în vremuri vechi pe timpul domniei lui Bogdan Vodă, se afla în apropierea scaunului domnesc o vale nespus de bogată în vînat. Acolo, în dese rînduri, a pornit vînătoare Vodă împreună cu boierii săi. Şi drept mulţumire pentru comorile ce le ascundea în sînul ei, valea a primit numele de Bogdăneasa. Aşa au ajuns pionierii să cunoască multe din istoria împrejurimilor Gurii Humorului. Dar, pe cînd Opaiţ Radu, Băiatu Elena, Ignat Dorian şi Boca Ecaterina se străduiau să-i afle pe cei mai bătrîni humoreni, să fie de faţă la horele şi la clăcile de unde pot afla adevărate comori neştiute ale limbii noastre,

SÎNT UNII...

Sînt unii care „culeg" folclor din manualele lor de şcoală. Aşa sînt, de pildă, Brunelu Arcadie dintr-a VI-a şi Glugan Dan dintr-a V-a. E drept, Dan s-a străduit mai mult decît tovarăşul său. Adică a încercat să se străduiască, dar n-a ajuns la nici un rezultat. Să vă povestesc o întîmplare care poate dovedi spusele mele. Într-o zi, Dan şi Dăscăliu Marcel s-au îndreptat spre ograda doctorului Nicolau Alexandru, care trăieşte în Humor de optzeci şi ceva de ani. Bătrînul, aflînd pentru ce veniseră băieţii, a început să-şi amintească şi să spună povestirile şi snoavele pe care le ştie de demult. Marcel era numai ochi şi urechi. Îşi nota într-un carnet cele auzite. Dan îşi spunea: „Lasă că notează Marcel, ce să notez şi eu?"

Aşa se face că, atunci cînd pionierii au prezentat redacţiei materialul cules de pe teren, a prezentat şi Dan cîteva ghicitori luate din... manualul de limba romînă.

...ŞI DESPRE O FOARTE TINARA POETA

Mi-t pe-aci să uit să vă vorbesc de Cerneavschi Viorica, cea mai activă poetă a gazetei.

Viorica scrie poezii despre viaţa de şcoală, despre oraşul ei natal etc.

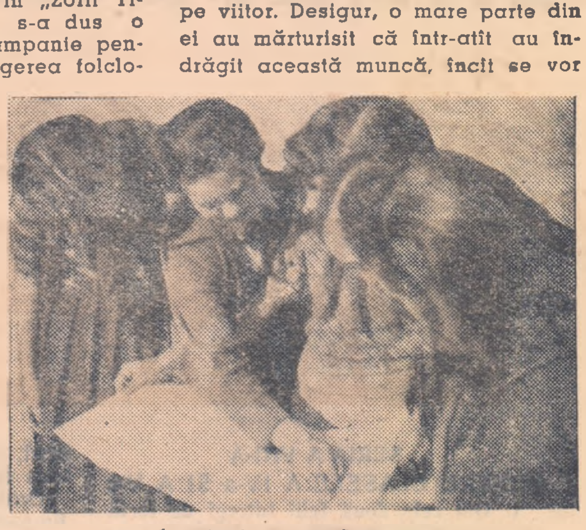
Iată una din strofele unei poezii în care autoarea îi îndeamnă pe copii să citească tot mai multe cărţi, pentru a-şi îmbogăţi cunoştinţele:

„N-o laşi din mînă pînă cînd
N-ajungi la ultimul ei rînd.
Iară cînd cartea o sfîrşeşti
Simţi parcă mai bogat că eşti."

Viorica Cerneavschi este ea însăşi un exemplu de sîrguinţă. În biblioteca şcolii au rămas puţine cărţi pe care să nu le fi citit. După ce scrie o poezie, o citeşte colegelor ei. Mai întotdeauna după această lectură Viorica îşi îmbunătăţeşte poeziile, înlocuind unele cuvinte, limpezind o idee.

PESTE ANI

I-am întrebat pe cei care se joacă (dar într-un chip destul de folositor şi serios) de-a redactorii dacă nu cumva doresc să devină ziarişti pe viitor. Desigur, o mare parte din ei au mărturisit că într-atît au îndrăgit această muncă, încît se vor strădui să nu o părăsească niciodată. Eu sînt convins că acei care nu o vor părăsi se vor număra printre ziariştii cei mai buni. De ce sînt convinsă? Pentru că aceşti mici redactori iubesc mult adevărul, pentru că învaţă de pe acum să-l descopere şi să-l aştearnă cu mult curaj şi destulă pricepere în ziarul lor.

A apărut un număr nou

Elena DRAGOS

Victor Vintu

SECRETUL trădat

(Insemnările lui Niţă Peniţă)

De cîteva zile, eram în vacanţă. Mereu îmi găseam treabă: cînd la derdeluş — cu săniuţa (pînă la urmă tot Toma mi-a reparat-o), cînd la patinaj, cînd la Palatul pionierilor, cînd cu treburi de-ale gospodăriei, de care avea mama grijă... să nu duc lipsă. Ceva totuşi nu-mi dădea pace... Aşteptam un semn de la Timofte, aşa cum fusese înţelegerea noastră din ultima zi de şcoală. Vremea însă trecea... Nu mă chema nimeni. Intr-o bună zi, n-am mai putut răbda şi m-am dus singur la şcoală.

Se nimerise pe acolo şi instructorul nostru superior, tovarăşul Stoian.

— Singur? ...Nu, Peniţă, vii numai cînd vă soseşte rîndul. Ai uitat că sînteţi în întrecere cu grupa lui Gelu? Pregăteşte-te!

„Pregăteşte-te"... Ca şi cum nu m-aş fi pregătit.

In sfîrşit, într-o seară se abătu pe la mine Timofte. Părea zăpăcit, vorbea fără nici o legătură:

— Mîine dimineaţă, la opt, eşti la şcoală... I-am anunţat aproape pe toţi... Ştii, grupa lui Gelu a mai lucrat o dată, acum două zile. Pînă acum, ei sînt primii.

— Mare scofală! i-am răspuns eu. Cu noi li se înfundă.

— Cred şi eu, întări Timofte şi-şi şterse fruntea de sudoare. Avem băieţi unul şi unul: Peci, Blidaru, Opran... forţe! Nu se-ncurcă ei cu nişte biete cărămizi. Acum te-am lăsat! Mai am vreo doi pe care trebuie să-i anunţ.

Gelu mi-e prieten, e băiat foarte bun, scrie ca nimeni altul, vorbeşte ca unul dintr-a X-a — cine nu ţine la Gelu? Dar, în treaba care ne aştepta a doua zi, puneam mai mult preţ pe priceperea şi destoinicia lui Timofte, care are o putere de urs.

A doua zi dimineaţă, la ora 8 fără un sfert (nici cînd se învăţa nu veneam aşa de vreme), mă aflam în curtea şcolii. Nu eram primul.

Deodată, se ivi printre noi un om cu mustaţă căruntă, cu o şapcă îmblănită, care purta un şorţ stropit cu var. Era nea Pandele, zidarul, căruia aveam să-i dăm ajutor.

— Aha! Vasăzică voi sînteţi grupa de pionieri care o să lucreze cu mine. Aveţi grijă, băieţi! Eu mă aflu în întrecere cu Ieremia, meşterul care lucrează la celălalt capăt al clădirii.

Noi ne uitarăm unul la altul. Abia aşteptam să începem treaba. C fi nea Pandele al nostru în întrecere cu tovarăşul Ieremia, dar avem şi noi socotelile noastre cu Gelu. Se pare că meşterul cu mustaţă ştia cum stau lucrurile şi cam ce gîndeam noi, căci ne mai spuse:

— Băgaţi de seamă, ai lui Gelu lucrează bine. Acu' două zile, ei mi-au adus cărămizi: alergau ca pe biciclete.

Apoi nea Pandele s-a dus la treaba lui, să mai vadă de mortar. Rămaşi între noi (eram cu toţii zece) am pornit a ne sfătui cum să transportăm cărămizile. Stiva era în celălalt colţ al curţii, pe sub castanii care acoperă gardul de piatră. De-acolo trebuia să le aducem. Cum?

— Ştiţi la ce m-am gîndit eu? Ehe, nici prin cap nu vă trece! spuse Timofte. Să le transportăm... cu săniuţele!

O clipă, n-a scos nimeni o vorbă. „Cu săniuţele"... Cine s-ar fi gîndit? Simplu ca bunăziua: Oul lui Columb, nu alta! Al naibii, gornistul nostru!

— Bine, dar unde sînt săniuţele? îl întrebai eu.

Atunci ne-am dat seama că vindeam blana... săniuţelor, care, deocamdată, nu erau.

— Mare brînză, ne scoase din încurcătură Timofte. Le aducem de-acasă.

— Eu stau de-par-te, rosti cu vocea lui tărăgănată Milucă. Pî-nă mă duc...

— ...Pînă termini ce ai de spus, se topeşte zăpada şi vine pri-mă-va-ra, îl luă gornistul peste picior. Fie, tu stai departe, alţii însă locuiesc la doi paşi. Numai cei care stau aproape îşi vor aduce săniuţele. Da, adăugă el gînditor, mai cu seamă că nu toţi vor lucra la cărămizi.

— Cum aşa? întrebarăm noi într-un glas.

Gornistul duse degetul la frunte şi se strîmbă, ca şi cum i s-ar fi strepezit dinţii. Părea să zică „aveţi cap sec!"

— Nu vă gîndiţi că asta ce facem noi trebuie să rămînă **secret**? (apăsă înadins pe ultimul cuvînt).

— De ce se-cret? întrebă tărăgănat acelaşi Milucă.

— Ce mai întrebare! Vreţi să afle şi grupa lui Gelu? Dacă ştiu secretul nostru, cum îi mai întrecem? Mă nătăfleţilor, se răsti deodată la noi Timofte, d-aia mi-am frămîntat eu creerii?! Nu, totul rămîne secret. Ei o să care cu mîinile, noi — cu săniuţele. Terminăm cît ai bate din palme şi-i lăsăm cu buzele umflate. Aşa că doi dintre noi n-o să care, ci o să rămînă plantoni; asta ca nu cumva să se apropie duşmanul şi să tragă cu ochiul... De-o să răsară vreunul, plantonul o să strige: „Stai!", „Alarmă!", „Pericol de moarte!" sau ce i-o trăzni atunci prin cap... Ce ziceţi? termină, mulţumit de planul său, Timofte şi ne aruncă o privire falnică, de împărat roman.

Găsirăm că ideea e straşnică. „Secret", „plantonii", „alarmă", „pericol de moarte".

Eram gata să ne răspîndim care încotro, după săniuţe, cînd se ivi, de după un colţ al şcolii, însuşi Gelu.

— Ne-am înţeles: **secret**!! ne şopti neliniştit Timofte, văzîndu-l pe duşman.

— Sînteţi gata? întrebă noul venit, privindu-ne atent de după ochelari. Putem începe întrecerea?

Se uită apoi la grămada de cărămizi de sub castanii din fundul curţii şi păru că măsoară din ochi distanţa pînă la clădire.

După cîte văd, constată el, avem de făcut o treabă asemănătoare. Stiva noastră e cam cît asta, iar ca număr sîntem tot atîţia.

Il priveam curioşi. Ce are de gînd? Ghicindu-ne parcă nedumerirea, Gelu spuse:

— Şi-acum încă ceva: cum o să munciţi?

— Asta-i bună! pufni în rîs Timofte. Ai venit să ne afli secretele? Ce spuneţi, băieţi? Ha-ha-ha!

Noi, în jurul lui, rîdeam de ne prăpădeam. Ciudat, Gelu părea că nu înţelege. Răspunse pe cel mai firesc ton din lume:

— O să vă împărtăşim şi noi metoda noastră. De aceea am şi venit: să ne sfătuim.

— Mulţumim, mulţumim, făcu ironic Timofte. Dar la ce să ne purtaţi de grijă? Sărmanii de noi o să încercăm a ne descurca după slabele noastre puteri...

— Bine, dar noi am mai lucrat aici şi am învăţat să...

— Păs-tra-ţi-vă pentru voi ce-aţi în-vă-ţat, i-o tăie Milucă.

Văzînd cum stau lucrurile, Gelu îşi potrivi supărat ochelarii pe nas, făcu stînga-mprejur fără să mai zică un cuvînt şi se depărtă cu paşi repezi.

Peste o jumătate de oră, am pornit treaba. Patru dintre noi trăgeau săniuţele de la gardul de piatră pînă la nea Pandele, doi încărcau cărămizile în săniuţe, iar alţi doi le descărcau. Funcţia de planton o primiseră Teodorescu şi Milucă.

Se vede că nea Pandele, zidarul, care abia mai pridideа cu aşezatul cărămizilor, era mulţumit de noi. Ii rîdea mustaţa.

Făcusem mai bine de jumătate din lucru, cînd, deodată, auzirăm strigăte care veneau dinspre locul unde se afla straja noastră.

— Nu se poate. Nu trece nimeni! recunoscurăm vocea lui Teodorescu.

Hărmălaia se înteţi. Voci, forfotă.

— Alarmă! Pericol de moarte! — îşi făceau plantonii datoria.

Neliniştiţi, am lăsat cărămizile baltă şi ne-am repezit într-acolo. Ce ne văzură ochii? Gelu şi ai lui, trăgînd fiecare după el cîte o săniuţă! Teodorescu şi Milucă le ţineau piept vitejeşte.

— Ce-i aici? se răsti Timofte cu vocea lui puternică. De ce nu ne lăsaţi în pace? Vedeţi-vă de treabă!

Dinspre grupul celorlalţi se auziră chicoteli.

— Care treabă?...

— Noi am terminat!

— Nu-i adevărat! le acoperi Opran vocile. Lăudăroşilor!

— Poftim atunci să vedeţi, făcu Gelu un gest cu mîna, ca şi cum ne-ar fi poftit la el acasă.

Asta ne-a convins că ei nu minţeau. Gelu continuă liniştit:

— Am venit acum la voi, cu săniuţele, să vă ajutăm. Dar dacă nu vreţi...

...Cu săniuţele! Secretul nostru! Inlemnirăm. Opran făcu o gură cît o peşteră, iar Blidaru şi Peci aveau ochii cît nişte ouă. Eu cum oi fi arătat? Numai gornistul părea că se stăpîneşte.

— Am înţeles, spuse el cu o voce joasă, ameninţătoare. E limpede... Cineva a trădat secretul!

Strînse pumnii şi ne învălui cu o privire grozavă.

— Haide, spuneţi, care dintre voi a trădat?... Ei, nici unul?

Cred că nu s-ar fi terminat prea bine pentru noi toată povestea, dacă nu apărea atunci, atras de strigăte, nea Pandele. Auzise cearta.

— Ce-aveţi, copii, de împărţit? Pentru ce vă certaţi? Ce-i tot daţi zor cu secretul trădat? Nimeni, că n-avea ce...

— Cum asta? îl întrerupse înciudat Timofte. Atunci de unde au ştiut ei despre metoda cu săniuţele?

— Te-aş întreba eu mai de grabă: de unde aţi ştiut voi? zîmbi pe sub mustaţă meşterul.

Apoi cu mîna în care ţinea mistria arătă înspre grupul lui Gelu: — Ei au mai lucrat cu mine şi tot cu săniuţele au venit şi atunci. Iar cînd v-am văzut astăzi şi pe voi lucrînd cu săniuţele, ce mi-am zis? Uite ce frumos ştiu să se ajute între ei pionierii!

Parcă ne-ar fi trăznit! Vasăzică de aceea venise atunci Gelu la noi... Numai lui Timofte nu-i putea intra asta în capul lui de gornist. Bătătorea în loc zăpada, nemai ştiind ce să facă.

— Atunci cum de-aţi isprăvit mai înainte? se repezi Timofte deodată la Gelu,

încercînd să-l „prindă"... Că tot săniuţe aţi avut şi voi!

— Da, dar mai multe, răspunse netulburat Gelu şi rîse şiret de după ochelari: — La noi toţi au lucrat... Noi n-am pus plantoni care să stea degeaba...

Nea Pandele, bucuros că se potolise cearta, ne făcu un semn cu mîna.

— Acum, hai la lucru! Cu atîţia pionieri, terminăm într-o clipă treaba. Hai, că mi-o ia Ieremia înainte.

Aşa s-a terminat întrecerea dintre noi şi Gelu. Multă vreme n-a putut uita gornistul întîmplarea cu săniuţele. Chiar şi astăzi, dacă-ţi vine chef să-l întărîţi, e de-ajuns să-i spui două vorbe: **secretul trădat.**

Răspunsuri la „CINE ŞTIE MAI MULT?"

SERIA A VIII-A

PENTRU CLASELE A IV-a ŞI A V-a

1. Din cele două felii întregi de tortă ale prietenilor absenţi, s-au făcut 8 sferturi de felii. Cum fiecare din copiii prezenţi ia cîte $1/4$ felie în plus, urmează că aceştia au fost 8 la număr; 8 felii întregi plus 8 sferturi fac 10 felii întregi. Deci în ziua aceea Ionel a împlinit 10 ani.

2. Ceas — ceasornic — orologiu — ornic — pendulă — cronometru.

Acestea sînt sinonimele cuvîntului ceas. După cum se ştie, in genere sinonimele nu au sensuri absolut identice. In cazul de faţă sensurile sinonimelor cuvîntului ceas sînt:

Ceasornic — un ceas deşteptător, de buzunar sau de masă.

Orologiu — un ceas de proporţii mari, care de regulă se găseşte într-un turn de catedrală.

Ornic — un ceasornic vechi, de pe timpuri.

Pendulă — ceas de perete, cu pendul.

Cronometru — ceas foarte exact, care indică timpul pînă la zecimea de secundă.

3. Munţii Măcinului din Dobrogea sînt cei mai bătrîni munţi din ţara noastră.

4. Intrebarea este pusă greşit. Tg. Jiu n-a fost capitala Ţării Romîneşti niciodată.

5. „Cine se scoală de dimineaţă" — este subiectul.

PENTRU CLASELE A VI-a ŞI A VII-a

1. Afirmaţia este greşită. Alecsandri este întemeietorul teatrului comic romînesc, şi nu Caragiale.

2. In funcţie de dimensiunea deschizăturii neregulate, se pot da două explicaţii: 1) dacă deschizătura este foarte mică, indiferent de forma ei, pata de lumină va fi circulară, deoarece sursa (soarele) este circular. 2) Dacă deschiderea este mai mare, neregularităţile marginilor ei apar neclar proiectate (se estompează) şi pata de lumină apare aproximativ circulară. Cum golurile dintre frunze sînt de obicei foarte mici, petele de lumină de sub copaci vor fi rotunde.

3. Explicaţia constă în faptul că în Ungaria ceasul merge după ora Europei Centrale, iar la noi merge după ora Europei Orientale. Cînd în R.P.R. este ora 12, în Ungaria este ora 11. Diferenţele orare se explică prin mişcarea de rotaţie a pămîntului.

4. Lungimea segmentului BC este de 12,5 mm, adică egală cu raza circonferinţei. Şi iată de ce. Diametrele se taie în centrul O al cercului. Ducînd perpendicularele AB şi AC pe diametre, am construit dreptunghiul ABOC. Segmentul OA, care este o diagonală a acestui dreptunghi, este şi raza circonferinţei noastre. Cum segmentul BC este şi el o diagonală a aceluiaşi dreptunghi, vom avea:

BC = OA = raza circonferinţei = 12,5 mm.

5. La încălzirea aerului din cameră nu este vorba de conductibilitatea aerului. După ce facem focul în sobă, aerul din cameră se încălzeşte datorită convecţiei, adică a curenţilor de aer care se formează. Şi iată cum: stratul din imediata apropiere a sobei se încălzeşte, devine mai uşor şi se ridică. Aerul rece îi ia locul şi, la rîndul lui, încălzindu-se se ridică, lăsînd locul altui strat de aer rece. Astfel, prin formarea acestor curenţi de aer tot aerul din cameră se încălzeşte.

Redacţia şi administraţia Bucureşti Piata Scînteii tel. 7 61.00, 7 60 10. Abonamentele se fac la toate OFICIILE POŞTALE şi SECŢIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI.
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114 Tiparul: Intr. Poligrafică Nr. 2 str. Brezoianu Nr. 23—25.